

SZAKMAI BESZÁMOLÓ

a HAT-KP-1-2024/1-000289 azonosítószámú Határtalanul! pályázathoz

Pályázat címe: Történelmi és irodalmi emlékhelyeink a Felvidéken

A kirándulás 2025.05.13 – 2025. 05.16. között valósult meg 29 fő tanuló és 3 fő kísérő pedagógus részvételével, saját szervezésben.

Magyarság Háza rendhagyó tanóráin való részvétel:

2025. március 10-én a Határtalanul! pályázatban érintett 29 tanuló és 3 kísérőtanár részt vett a Magyarság Háza Galériában szervezett „Szórványmagyarság” című rendhagyó órán. A 14 éven aluliak ingyenes utazásának lehetőségét kihasználva vonattal utaztunk a fővárosba, ahol

tömegközlekedéssel és egy rövid gyalogos belvárosi városnézést követően értünk el a Galériához. Tanítványaink így foglalták össze tapasztalataikat: „A kirándulást megelőzően osztályfőnöki órán beszéltünk arról, hogy a trianoni békeszerződés hogyan változtatta meg Magyarország határait. A Magyarság Házában összeállítottuk a történelmi Magyarország térképét, és láthattuk az elcsatolt területek méreteit és hogy melyik országhoz kerültek. Az előadó nagyon jó példákon keresztül magyarázta el, hogyan élhették meg az akkori magyarok azt a helyzetet, ami során másik országhoz kerültek. Az előadás után az elcsatolt területeken élőkről készült fotókiállítást is megnéztük.”

Előkészítő foglalkozás:

Dátum: 2025. május 7.

Hangodi László főmuzeológus - történész előadásában áttekintést nyújtott a határon túli magyarság létszámáról, XX. századi sorsáról, a felvidéki magyarság történelmi múltjáról, demográfiai jellemzőiről. Mint helytörténész, felhívta a figyelmet a Felvidék tapolcai kötődéseire (Batsányi János családjának eredete,

1848/49-es tapolcai nemzetőrök és honvédek felvidéki jelenléte, Csermák József olimpiai bajnokunk szenci kötődése stb.). Az előkészítő foglalkozás második felében Bajner Imre történelem-földrajz szakos tanár Szlovákia rövid történetéről, lakosságának összetételéről, földrajzi viszonyairól, valamint képekkel szemléltetve az ott élő magyarság néprajzi

hagyományairól adott tájékoztatást. Ismertetésre került a tanulmányút napokra lebontott programja, térképekkel alátámasztva. Előkészítő foglalkozásunk zárásaként a **Határtalanul! Barangoló digitális tartalomtár** segítségével, a komáromi erőddel kapcsolatos ismereteinket bővíthettük interaktív feladatok megoldásával.

Tanulmányi kirándulás bemutatása

1. nap

2025. május 13-án reggel 8 óra előtt indultunk Tapolcáról 29 tanulóval 3 kísérő pedagógussal.

11 óra előtt érkeztünk a révkomáromi erőd parkolójába, ahol az autóbusból kiszállva megismerkedtünk Révkomárom nevezetességeivel.

Először a belváros irányába sétálva megálltunk a Tiszti Pavilonnál Selye János szobránál, ahol megemlékeztünk a stressz-elmélet megalkotójának kalandos életéről.

A város főterén koszorút helyeztünk el tanulói kiselőadást követően **Klapka György szobránál**.

A Dunamente Múzeum központi épülete előtt megkoszorúztuk Jókai Mór szobrát.

A Jókai szobortól utunk az **Európa-udvarban** vezetett, ahol megcsodáltuk a 45 európai ország építészetét megjelenítő épületegyüttest. Az udvar közepén található szökőkútnál megpihentünk.

12 órakor a Zichy Palotában **Jókai Mór és Lehár Ferenc emlékkiállítását** tekintettük meg, ahol a múzeum munkatársa mutatta be nekünk Komárom neves művészeinek emlékeit, valamint a város XIX. és XX. századi helytörténeti értékeit.

Lehár Ferenc egykori szülőháza helyén

állított szobránál tisztelegtünk a magyar zenetörténet nevezetes alakja előtt.

Rövid történelmi ismertető után megkoszorúztuk a **Meghurcoltak emlékművét**, amely a 1944-1948. közötti vészterhes felvidéki idők áldozatainak állít emléket.

Révkomáromi sétánk közben – rövid szabadidőt kihasználva - a Fő téren fagylaltozásra került sor.

Révkomáromi sétánk zárásaként az erődben előre lefoglalt időpontban (14 óra) egy fiatal, rendkívül szimpatikus idegenvezető várt minket és vezetett körbe Közép-Európa legnagyobb erősségében. Idegenvezetőnk nagyon megörült, amikor megtudta, hogy Marcelházára látogatunk, hiszen egykor ő is ennek a magyar tannyelvű alapiskolának volt a diákja. A hadtörténeti valamint az építészeti ismeretek bővítésén túl a „vak kiállítás” és a kazamatákban való bolyongás maradandó élményt jelentett számunkra.

16 óra körül megérkeztünk Marcelházára, ahol meleg szavakkal, kaláccsal és nem kevés Deli csokival fogadott minket Robi bácsi, a helyi iskola igazgatója. A köszöntők után átadtuk ajándékunkat vendéglátóinknak.

A tapolcai és marcelházi iskola diákjai **csapatépítő játékokkal** kezdték meg az ismerkedést. Nagy sikert aratott a kooperatív ernyő kipróbálása.

2. nap

A **búcsi Babamúzeumban** megismerkedhettünk a felvidéki magyarság népviseletével, a kurtaszoknya eredetével, a jászol és a frászkarika rejtelseivel valamint kipróbálhattuk a gólyalábakat.

A délelőtt folyamán vendéglátóinkkal labdarúgó mérkőzésre került sor, valamint a marcelháziak megismertettek minket a „ringó”, valamint a kidobó általuk játszott szabályaival.

Ebéd után az iskola felső aulájában nemzetiszínű szalagok kötöttünk a testvériskolai megállapodás aláírása alkalmából állított **emlékoszlopra**.

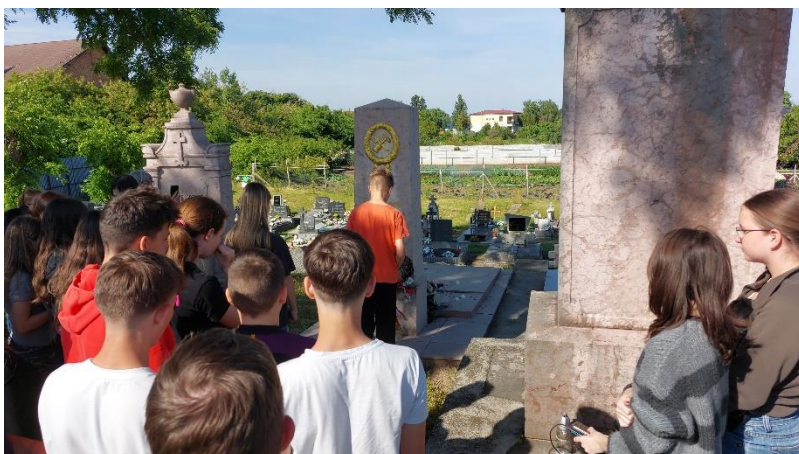
A 3. és 4. osztályos helyi kisdíákoknak **kézműves foglalkozást** tartottak csoportunk 7. osztályos leánytanulói. A kis baglyok és karkötők elkészítésébe csillogó szemekkel bekapcsolódó kicsik örömmel vitték haza alkotásaikat.

Az alapiskola igazgató személyes családi történetekkel színesített érdekes és megrendítő előadást tartott a község központjának parkjában található **kitelepítettek emlékművénél**, ahol koszorút helyeztünk el.

Amíg vendéglátóink hazamentek, hogy átöltözzenek az esti bálra, addig mi beszálltunk buszunkba és Zsitvatóre utaztunk, ahol tanulói kiselőadással emlékeztünk a **zsitvatoroki békére**. Két diák megkondíthatta az emlékhely harangjait.

Marcelháza felé megálltunk a **virti temetőnél**, ahol kiselőadást követően megkoszorúztuk **Baróti Szabó Dávid** sírját, aki iskolánk névadójával, Batsányi Jánossal kassai tartózkodása idején szoros kapcsolatba került.

Vacsora után a helyi művelődési központban iskolabálra voltunk hivatalosak, amelynek kezdetén bemutattuk rövid, mozgásos műsorunkat. A marcelházi diákok társastánc bemutatója után kezdetét vette a bál, amely 23 óráig tartott. A közös tánc közelebb hozta egymáshoz a marcelházi és tapolcai diákokat.

3. nap

Marcelházi vendéglátóinktól reggel az iskola épülete előtti parkolóban készített közös fotót követően búcsúztunk és megbeszéltük: szeptemberben újra találkozunk Tapolcán.

Ógyallán a Csillagvizsgálóba látogattunk, ahol először egy érdekes filmet néztünk meg az obszervatórium alapítójának, Konkoly Tege Miklósnak életéről, majd a planetáriumban a cirkumpoláris csillagképekkel és régi épületben található berendezésekkel ismerkedtünk meg.

Gútán átsétáltunk Európa leghosszabb fedett fahídján, majd a **hajómalom** működésével ismerkedtünk meg egy érdekes tárlatvezetés során.

Felsőszeliben elköltött ebédünk után a **deáki bencéskolostor** templomában részletes tájékoztatást kaptunk a műemlék magyar művelődéstörténetben betöltött szerepéről (Halotti Beszéd).

Galánta központi parkjában tanulói kiselőadást hallgattunk meg **Kodály Zoltán**ról, akinek **szobránál** koszorút helyeztünk el és elénekeltük „A csitári hegyek alatt” című dalt.

A galántai vasútállomáson megtekintettük **Kodály Zoltán emléktábláját**, ahol édesapja állomásfőnökként teljesített szolgálatot.

Vacsora után 3 fős csapatokat szerveztünk és egy totót töltöttek ki a tanulók az első három nap alatt szerzett ismereteikből. Az összegyűjtött és kijavított tesztlapok értékelésére 4. nap délután útban hazafelé a győri TESCO parkolójában került sor.

4. nap

A **szenci** magyar tannyelvű alapkiskola aulájában megkoszorúztuk városunk olimpiai bajnokának, **Csermák Józsefnek emléktábláját**, aki ebben az iskolában tanulta meg a betűvetés tudományát. A megemlékezésnek érdekessége volt, hogy csoportunkkal utazott a bajnok egyik 7. évfolyamos dédunokája.

Elsétáltunk **Szenci Molnár Albert szobrához**, ahol tanulói kiselőadás segítségével ismerkedtünk meg a magyar művelődéstörténetben betöltött szerepével és koszút helyeztünk el a szobornál.

Szencről Pozsonyba vezetett utunk.

A **pozsonyi várban** tájékoztatást kaptunk Pozsony magyar történelemben betöltött szerepéről, gyönyörködtünk a csodálatos panorámában valamint a Szent Erzsébet szobornál is megálltunk megbeszélni a hozzákapcsolódó legendát. „Felülről” szemrevételeztük a koronázó templom monumentális épületét, részletezve történelmünkben betöltött szerepét, művészettörténeti értékeit.

Végigsétáltunk a **koronázási útvonalon** érintve a reformkori országgyűlések épületét és a **Szent Mihály kaput**.

A Szent Mihály kapu alatt a hiedelemnek megfelelően némán haladtunk át, bízva az utolsó témazárók sikerében.

Az **érseki palota** előtt megbeszéltük az épület reformkorban betöltött szerepét (Felső tábla ülései).

Az **óvárosházán** tanulmányoztuk az egymásra épülő három építészeti stílus (gótika, reneszánsz, barokk) jegyeit.

Pozsonyi sétánkat a **Szent Márton dóm** meglátogatásával zártuk, ahol a gótika csodálatos stílusjegyein kívül a templom alatt nemrég feltárt sír üvegburkolat alatt megvilágított részletei keltették fel leginkább tanulóink érdeklődését.

Fáradtan, de élményekkel telve értünk haza Tapolcára 18 óra körül.

Értékelő óra:

Dátum: 2025. június 12.

Egy délutáni foglalkozás keretében (60 perc) történt meg a tanulmányút értékelése. A foglalkozásra készülve tanulóink a kiránduláson készített fényképeikből prezentációkat készítettek. A foglalkozás első felében ezeket a prezentációkat kiselőadásokat tartva bemutatták, amelyeket közösen értékeltük. Utána 10-12 fős

csoportokban, kísérő tanárok irányításával beszélgetés formájában osztották meg egymással személyes élményeiket a tanulók a kirándulásról. A tanulók megfogalmazták, hogy milyen elvárásokkal indultak a kirándulásra és ebből mi valósult meg. A tapasztalatokat a következő pályázat megírásánál felhasználjuk.

Témanap bemutatása a nemzeti összetartozás témájában, illetve a Nemzeti Összetartozás Napján:

2025. június 4-én iskolánkban témanapot szerveztünk a Nemzeti Összetartozás Napja alkalmából.

Tematikus napunkon minden tanulócsoport egy kb. öt perces emlékműsort tekinthetett meg tantermében az interaktív táblán, felelevenítve a 105 évvel ezelőtti eseményeket.

Iskolánk egyik tantermében ősi magyar mesterségekkel ismerkedhettek tanítványaink interaktív módon. A történelmi Magyarország különböző tájegységeinek táncait felelevenítve táncházat szerveztünk. Felsős tanulónk a tornateremben elsajátíthatták a méta-játék alapjait, míg az alsósok az udvaron népi játékokat játszottak.

Délután határon túli népmeséket hallgattak meg és illusztráltak a legkisebbek aszfalkrétával.

Fakultatív program rövid bemutatása:

2025. június 13.

Tanulóink a kirándulásról készített prezentációjukra építve egy tanóra keretében beszámolót tartottak 6. évfolyamos iskolatársaiknak. Részletesen beszámoltak az út során meglátogatott helyszínekről, megszerzett ismereteikről. A marcelházi testvériskolásokkal szervezett közös tevékenységeket kiemelve hangsúlyozták, hogy ez volt a kirándulás legtöbb

maradandó élményt nyújtó része és már alig várják a szeptemberi viszontlátást, amikor ismét találkozhatnak új barátaikkal és viszonyozhatják a szíves vendéglátást. Az előadás végén szívesen válaszoltak a feltett kérdésekre.

A szakmai beszámoló az iskola honlapján is olvasható. (www.tapolcaialtisk.hu)

Tapolca, 2025. június 16.

A szakmai beszámolót összeállította:

Bajner Imre Tamás
projektvezető